

TORONTÁL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre 48 K
Félévre 24 K
Negyedévre 12 K
Egy hónapra 4 K
Egyes szám ára 16 fillér.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. MAYER JENŐ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Zépolya-utca 1. sz. Telefonszám: 21.

MEGJELENIK MINDENNAP, VASÁR-
ÉS UNNEPNAPOK KIVÉTELVÉN.

Nagybecskerek, 1918.

XLVII. évfolyam, 36. szám.

Szerda, február 13.

Aláírták a külön szerződést.

Budapest, február 13. Breszt-Litovszkából jelentik ma a M. T. L.-nak: Magyarország—Ausztria és Ukánia között létrejött békeszerződés alapján a közjogi és magánjogi viszonyok, a hadifoglyok és a polgári internáltak kicserélése, az amnesztia kérdése és az ellenség kezére került kereskedelmi hajók sorsa tekintetében kötött külön szerződést február 12-én délelőtt aláírták. Ezek a szerződések lényeges alkotórészei a 9-én hajnalban megkötött békeszerződésnek.

A német tanácskozásokon az energikus lépés mellett döntöttek.

Berlin, febr. 13. A nagyhadiszálláson fontos tanácskozások vannak, amelyeken résztvesznek a császár, Hertling kancellár és Kühlmann. A tanácskozásokon megtárgyalják az ezután követendő lépéseket. A „Berliner Zeitung am Mittag” burkolt célzást tesz arra, hogy ezeken a tanácskozásokon energikus lépést határoztak el.

Összeül a birodalmi gyűlés.

Berlin, febr. 13. A „Germania” jelenti: A birodalmi gyűlést febr. 24-ére összehívták. Ekkor fogják megtárgyalni az Ukrániával megkötött békeszerződést. A ratifikáció csak a jóváhagyás után lehetséges. A kancellár ugyanekkor nyilatkozni fog.

Az orosz fronton ott maradnak csapataink.

Berlin, febr. 13. Illetékes helyen a helyzetet úgy fogják fel, hogy a központi hatalmak nem hajlandók elfogadni Trockij ama indítványát, hogy Pétervárott folytassák a diplomáciai és gazdasági viszonyok alakulásáról a további tárgyalásokat.

A katonai helyzet úgy fog alakulni, hogy az orosz fronton ott maradnak csapataink, az ukrán fronton csak biztosító csapatok maradnak, a front mögött nem lesz szükség csupán csapatokra.

Az ukránok közvetlen összeköttetése velünk.

Budapest, február 13. Az Ukrániával való békekötés első következményei már észlelhetők. Az ukrán rada székhelyét Sitormiba helyezte át és velünk egyenes összeköttetést létesített.

Az entente a háboru folytatásáért.

Berlin, február 13. A „Kölnische Volksblatt” jelenti: Az entente hatalmak óriási erőfeszítéseket tesznek a háboru folytatása érdekében. Szerintük a békéről lehetetlen tárgyalni, amíg Ludendorff és Hindenburg állanak a német hadsereg élén.

Romániával is különbéke lesz.

Bécs, február 13. A „Wiener Allgemeine Zeitung” beavatott forrásból kapja a hírt, hogy a román fronton is megkötik legközelebb a különbékét.

Hertling és Kühlmann a császár előtt.

Berlin, febr. 13. Wolf-jelentés: Hertling kancellár és Kühlmann holnap a nagyhadiszállásra utaznak a császárnak jelentést tenni. Politikai körök szerint a kancellár utazása összefüggésben van a dolgok breszt-litovszki fordulatával.

Ellentmondó orosz szikratáviratok.

Berlin, febr. 13. A „Deutsche Tageszeitung” jelenti: Az orosz legfelsőbb hadvezetőség kevéssel Trockij kijelentése után Krilenko és Slorovszki aláírásával egy szikratáviratot küldött szét, amely így szól: — Béke! Béke! Béke!

A háboru véget ért, a vérontás befejeződött, a leszerelés megkezdődik. Bajtársak menjetek nyugodtan haza és lássatok a békés munkához!

Az orosz kormány később egy másik szikratáviratot küldött szét, amelyben megcáfolja, hogy Németország és Oroszország között megszűnt volna a hadiállapot.

Ultimátum Romániához?

Berlin, febr. 13. Itt tegnap az a hír terjedt el, hogy Mackensen ultimátumot intézett a román kormányhoz, amelyben a központi hatalmak nevében felszólította, hogy vasárnap vagy legkésőbb hétfőn estig nyilatkozzanak, hogy hajlandók-e velünk békétárgyalásokba becsájtkozni. Nyilván ennek következtében mondott le Bratianu és kinevezett utóda Avarescu tábornok.

Cáfolják a román ultimátumot.

Berlin, febr. 13. A Wolff-ügynökség jelenti: A Havas ügynökség által terjesztett ama hír, hogy Németország Romániának ultimátumot küldött volna, nem felel meg a valóságnak. Tény az, hogy Mackensen tárgyalásokba becsájtkozott az illetékes román körökkel, hogy fennállanak-e még azok az intézkedések, amelyeket még Cserbacesev tábornokkal kötöttünk a fegyverszünet ügyében, mivel az ukrán békeszerződés folytán megváltoztak a viszonyok.

Mit ír a francia sajtó.

Genf, febr. 13. A francia sajtó semmiféle hiteles jelentést nem közöl az Oroszországgal való hadiállapot megszűnéséről és az ukrán békéről. Ugy állítja be a helyzetet, mintha a békétárgyalások megszakadtak volna és kifejezi abbeli reményét, hogy Oroszországgal újból megkezdődnek az ellenségeskedések.

Wilson beszéde a kongresszusban.

Washington, febr. 13. Wilson a kongresszusban tegnap beszédet mondott. Foglalkozott Czernin és Hertling kancellár beszédeivel. **Czernin beszédét barátságos hangnak**, a kancellár beszédét ellenben határozatlannak mondotta. Amit Wilsonék elérni akarnak, az egy új világrend alapján épült fel, nem pedig összetakolt, foltozott béke. Ha ezen problémákat nem az igazság alapelvein és a népek hovatartozásának óhaja szerint oldják meg, a tartós béke nem érhető el és sem annexiókról, sem kártérítésről vagy büntetésszerű kárpótlásról nem lehet szó. A népek önrendelkezési joga sem lehet frázis. **Mi olyan békét akarunk, amelyet közösen tarthatunk fenn és garantálhatunk.** Az Egyesült Államok nem akarnak beavatkozni Európa ügyeibe, sem döntőbírák nem akarnak lenni. A háborúba is csak azért avatkoztak bele, mert Németország katonai urai belekényszerítették. **Előttünk addig nem nyílik meg a béke útja, amíg a háború okait meg nem szüntetjük és ameddig emberileg lehetetlen nem teszük.**

A megegyezés feltételeinek alapelvei a következők:

Először a végleges megegyezésnek olyan kiegyezésen kell felépülni, amely tartós békét eredményezhet;

másodszor népeket, tartományokat nem lehet egyik állam felsőbbbségéből a másikba áttolni, mint játékszereket;

harmadszor a területi kérdéseket az illető lakosság érdeke és óhaja szerint kell elintézni és

negyedszer minden világosan körülírt nemzeti igényt oly messzire menő módon kell kielégíteni, amint csak lehetséges.

Amíg ilyen békét nem biztosíthatunk, folytatjuk a háborút, bármilyen nagyok legyenek a nehézségek. Mi az erőnkben legyőzhetetlenek vagyunk és semmi körülmények között sem mehetünk abba, hogy olyan világban éljünk, ahol fondorlatok és erőszak uralkodik.

Hivatalos jelentések

Vezérkarunk jelentése.

Budapest, február 12.

A miniszterelnökség sajtóosztályától a következő hivatalos jelentést kaptuk a harcéri eseményekről:

OLASZ HARCTÉR:

A hétközség fensikján és a Monte Assiolo területén élénk volt a tüzérségi tevékenység. Csapatok Val Stagnatól északra az ellenséget kivetették állásaikból. Ez alkalommal 8 tisztet és 170 főnyi legénységet foglyul ejtettek.

A vezérkar főnöke.

Német hivatalos jelentés.

Berlin, február 12.

A nagy főhadiszállás jelenti:

NYUGATI HARCTÉR:

Rupprecht trónörökös hadserege: Az arcvonal számos pontján tüzérségi tevékenység. Gyalogsági osztagaink St. Quentinól délre és a Maas keleti partján a Corriére erdőben eredményes felderítő vállalkozásokat hajtottak végre és foglyokat ejtettek.

Albrecht württembergi herceg hadserege: Flirey és a Mosel között tüzérségi és aknavető harc, amely ma reggel különösen Remenauville vidékén erősödött.

KELETI HARCTÉR:

A nagy oroszokkal és románokkal szemben álló arcvonalon a katonai helyzet változatlan.

OLASZ HARCTÉR:

A hétközség fensikján egész nap élénk tüzérségi harc. Osztrák-magyar csapatok a Sasso Rosso déli lejtőjén helyi támadásban megtisztították az ellenséges támaszpontokat. Hat tisztet és 170 főnyi legénységet foglyul ejtettek.

MACEDON ARCVONAL:

Nines ujság.

Ludendorff.

HIREK

— **Hamvazó szerda.** A nagybecskereki róm. kath. templomban ma reggel az istentisztelet keretében megtartották a szokásos hamvazást.

— **Személyi hír.** Jankó Ágoston alispán ma hivatalos ügyben néhány napra Budapestre utazott.

— **Rendkívüli tanácsülés.** Ma délelőtt Perissis Zoltán dr. elnöklésével a városházán rendkívüli tanácsülés volt, amelyen a hétfőre összehívandó közgyűlés tárgysorozatát beszélték.

— **Köszönét.** Mayer Henrik, mint az adókivetési bizottság tagja 25 koronányi tiszteletdíjban részesült; ezen összeget a Zádikhadin építési-alapra adományozta. Ezen adományért hálás köszönetet mond a Szentegylet elöljárósága.

Hübsch Bernát, cukorgyári igazgató, a Szentegylet céljaira 20 koronát adományozott, mely nemes adományért hálás köszönetet mond Mayer Henrik, elnök.

— **A Téglygyári és Építőipari Részvénytársaság** a folyó hó 10-én tartott igazgatósági ülésen az építési osztály vezetőjévé Delfel Mátyás urat választotta meg.

— **Táncestély a Kaszinóban.** A cs. és kir. 12. gy. e. hiv. altisztjei és egyéves önkéntesei által tegnap este hirdetett és az utolsó percekben technikai okokból a magántisztviselők (s nem mint a Torontál tegnapi száma írta Magántisztviselők Egyesülete) által átvett táncestély várakozáson felüli zajos sikerben folyt le.

Az estélyen megjelentek: Dr. Steuer György főispán családjával, Bergmayer Rezső alezredes családjával, Cseresznyés huszár őrnagy, dr. Avender Miklós családjával, dr. Gregersen kir. gazd. felügyelő, a tisztikar nagyszámú és városunk közönségének színe-java.

A rendezőség tagjai: Iványi Ernő, Jakobs Károly, Schulmann Alfréd, Fünfer Árpád, Lischka K., Kunze O., Wagner I., Menzer N., Laky N., Arringer Ö., Wohland A., Steiner Z., Schmidt M., Balla B. és Pinkász M. Az estély

sikere érdekében határtalan munkát végeztek s ennek köszönhető, hogy a terméket zsúfolásig megtöltő előkelő hölgy- és férfiközönség mindvégig a legjobb hangulatban mulatta és táncolta végig az utolsó farsangot.

A tánc rendezésére és vezetésére a rendezőség Stransky M. e. e. ö. szakaszvezetőt kérte fel, aki a reábizott feladatot a jelenlevők teljes meglegedésére fenyesen megoldotta.

Az estély anyagi sikere teszi lehetővé, hogy jótékonycélokra egy nagyobb összeget juttathat a rendezőség a főispán kezeihez. A nagyszámú felülfizetők névsorát helyszűke miatt nem közölhetjük.

— **Köszönetnyilvánítás.** Az áll. felső kereskedelmi iskolában lévő kórházban elhelyezett beteg katonatisztek ezuton mondanak hálás köszönetet Friedl Terézia és Margit urnóknak a farsang alkalmával, jószívüségéből nekik juttatott süteményadományért. A tisztikar nevében Dautner hadnagy, Kolényi zászlós.

— **Adomány a Misszió Egyletnek.** Mr. István Károly jótékonycélu bálát rendezett február 10-én az Ellmer-féle vendéglőben. Ennek jövedelmét: 318 koronát a Misszió Egylet cipőműhelye javára átadta az egylet vezetőségének. Az agilis ember már több ízben juttatott hasonló módon jelentékeny összeget a Misszió Egylet céljaira, amiért elismerés és dícséret illeti.

— **Az apáca házassága.** Nagyváradról írják: Ganz Kálmán 28 éves banktisztviselő, jelenleg tartalékos zászlós a budapesti 1-50 honvédegylovezredben, a szülői háznál sem tudta elfelejteni azt a kis apácát aki betegségében a váradi Vöröskereszt nyugvóállomásán ápolta. Mint gazdag fiu, módját ejtette, hogy hetenként egyszer vagy többször leutazzon Váradra és bajtársátogatás ürügye alatt viziteket tegyen Patricia nővérnél. Az apáca képtelen volt elutasítani a fiut. Addig jött-ment a vonat Budapesttől Váradig, amíg egy napon Patricia nővér is vele ment. A nyugvóállomáson és a zárdában nagy port vert föl a fiatal apáca eltűnése. „Patricia megszökött a zászlóssal! Delikatesszéként rebesgették ebben a formában a háború egyik legféhérebb regényét. Patricia nővér nem szökött meg, csak elment arra az utra, amelyet az élet egy leány számára kijelölt. Szerelmes lett, férjhez ment és megszünt Patricia nővér lenni. Mint Schwenn Apollónia lett felesége Ganz Kálmán zászlós-banktisztviselőnek. Ganz Kálmán levelet írt Váradra egy hölgynek, aki mellette önkéntes ápolónői teendőket végzett. Az egykori apáca a következő szavakkal zárta levelét: „Hogy a Boldogságos Szűzanya bünbocsánatára méltó legyek, kék selyemruhában esküdtem hűséget földi vőlegényemnek”.

— **Husz éves vőlegény, akinek hat éves fia van.** Szegedről jelentik: Rendkívül szokatlan házasságkötésnél asszisztált a napokban Sass Lajos alsóközponi kapitány, mint anyakönyvvezető. Egy husz esztendő alsótanyai földmives és egy huszonnyolc esztendő alsótanyai földmives lány kötötték házasságot. Ilyesmí ugyan már előfordult a világban, sőt még abban sem lehet kivetni valót találni, hogy a fiatal párnak egy 6 esztendő gyermekük van. Rendkívüli az esetben az, hogy amikor a gyerek született, az apa 14 esztendő volt. Most már aztán könnyű kiszámítani, hogy az anya betöltötte a gyerek születésekor a huszonkettőt. Most, hogy a gyerek születése után hat esztendővel házasságot kötöttek, szeretnék a gyermeket törvényesíteni. Lehet, hogy a törvényesítés megtörténik, dacára annak, hogy a gyerek születésekor az apa csak 14 éves volt. A törvény értelmében ugyanis csak 18 éves korban lehet házasságot kötni.

Telefon 330.

Szerdán, február hó 13-án két előadás: 5 és fél 9 órakor.

Városi Mozi a Városi Színházban.

Csütörtökön, február hó 14-én két előadás: 5 és fél 9 órakor.

Telefon 330.

A t é k o z l ó.

— Rajmund Ferdinánd drámája 5 felvonásban.

Főszereplők: Klitsch Vilmos, Marschal Mária és Liane Haid, valamint a wieni cs. és kir. udvari opera egész balettkara.

Valószínű, hogy ebben az esetben eltekin-
tenek ettől a rideg paragrafusoktól és meg-
adják a lehetőséget a fiatal apának, hogy
gyermekét törvényesíthesse.

— **Mai tőzsdejelentés.** Budapestről telefonál-
ják: A tőzsdén ma a jegyzések lanyhán indul-
tak. Magyar Hitel 1255, Osztrák Hitel 818,
Jelzálog 508, Leszámitóbank 694, Agrár 932,
Magyar Bank 817, Hazai 512, Fabank 778,
Adria 1660, Közuti 748, Uríkányi 620, Salgó-
tarjáni 955, Rima 967.

— **Ne bántsd a rendőrt.** A rendőrbíró ma
Jóvárt Péterné cselédét, aki vasárnap este a
Melencei-utcában történt botrány alkalmával
Tyószity rendőrt szidalmazta, hatóság közeg
megsértéséért száz korona pénzbírságra át-
változtatható öt napi elzárásra ítélte.

MODERN MOZI

TELEFONSZÁM 312 és 47.

Szerda, febr. 13-án. Csütörtök, febr. 14-én.

Borelli film!

Tűnő napsugarak.

Dráma 5 felvonásban.

Főszereplő: Lydia Borelli.

— Előadások: 5 és fél 9 órakor. —

Helyárak:

Páholyülés 1-80 K, zsölye 1 50 K, I. hely
1-50 K, II. hely 1- K, III. hely 60 fillér.

A KISVÁROS

Juliska kisasszony.

A minap utam a Kinizsi-utcába vezetett.
A téli nap mosolygó aranyfényt terít
végig az egész utcán, amely egyébként
csendes volt és elhagyatott. Kicsiny abla-
kok mögött most is kíváncsi asszonyfejek
kísértettek, mint egykor régen, amikor
még ez az utca az otthonom volt. Igen,
ezek között az elfakult, öreg házak között
telt el zengő gyermekkorom és ahogy itt
most idegenül körülhúzó, azt hiszem,
hogy egykori kacagásom egy halott foszlá-
nya repül el az alacsony háztetők felett.
Mintha az utca másik végéről egy jókedvű
gyerek, táncoló lépésekkel, jönne velem
szembe s az a vidám gyerek is én volnék.
Alacsony emeletes ház mellett megyek
el és a tekintetem magától szalad fel az
öreg ház egyik emeleti ablakára. Juliska
kisasszonyt keresi az emlékezőm, aki
tizentöt esztendővel ezelőtt kora reggeltől
késő estig e mögött a sötétben villogó, ko-
pott vakolatu ablak mögött ült, görbült
háttal az örökké fecsegő varrógép mellett.
Az a nyugtalan varrógép fölszitta Juliska
kisasszony egész fiatalágát s ami szép és
drága gondolata lehetett Juliska kisas-
szonynak, mind belevarrta az apró és örök-
ké egyforma öltésekbe s közben az area fe-
hér lett mint a porcellán s a szeme pillája a
sok lefelé nézéstől csüggedten lehanyatlott,
mint egy erőtlenségre, apró szárny.

Juliska kisasszony már régen elmúlt az
ablak mögött és vele együtt az egész
Freier-család, a többi négy hóri-horgas, fe-
ketenézésű öreg Freier-lány, a vén Freier
papa, aki megadóan görnyesztette a hátát,
hogy a gond kényelmesebben lovagolhas-
son rajta s a mindig néma Freier asszony-

ság, aki már csak mélyen sóhajtni tudott
s néha könnyezni, ezt is inkább megszokás-
ból. Egykori pajtásom, Freier János volt a
család büszkesége, az egyetlen fiú, s ezt a
cigányareu, meszelő alakú, könnyelmű s bo-
lond kedélyű fiút dédelgette és imádta az
egész család, s az öt szomorú lány is oly
büszkén és áhítatosan tekintett fel rá,
mintha mindegyik külön-külön anyjának
tudta volna magát.

Mi, fiatal legénykék, szemben a napsuga-
ras étellel, naphosszat ebben az utcában
hancuroztunk s virágzó tavaszi éjszakák
is itt lestük egy-egy felbukkanó szoknya
halk zörejét. Töröttlécű kerítések mögött
halványkék orgonabokrok örültek a fiatal-
ságunknak s később, szerelmet lehellő éj-
szakákon, szemérmes remegéssel az utcát
szegélyező akácfa is felvették fehér meny-
asszonyi ruhájukat. Láthatatlan tücskök
cúrpeltek a nagy éjszakában s a levegőben
száz helyről való illatok találkára jöttek.

Fiatal lányok suhantak ki az utcára, a
ház elé, négyen-öten vihogó csoportokba
álltak s mi, a Kinizsi-utca serdülő lovagjai
feljűk lebzselünk, mint zümmögő éji bo-
garak az akácok felé. Freier János volt
köztünk a legmerészebb, ő már a lányok
közé is mert állni, sőt némi úri fölényei
udvarolgotatott is. A Freier-lányok azonban
sohasem jöttek le az utcára, s én esténként
csodálkozó szemmel néztem fel az emeleti
ablakra, amelyen tompa sötétség borongott
s amely mögött már befejezték az egész
gyönyörű tavaszi napot. S oly furesa volt
arra gondolnom, hogy odaform öt hosszú
ágyban öt hosszú leány fekszik, becsukott
és közömbös szemmel, mintha az egész ta-
vaszi ünnepséghez, a ragyogó éghez, ame-
lyen kacér csillagok nevetve mulatnak, a
Freier lányoknak semmi közük se volna.

Juliska kisasszony volt köztük a leg-
szebb. Dus fekete haj becézte mindig szo-
morú, fehér arcát, amelyen szegénykezve
némi rózsaszín derengett. Az utcán soha-
sem láttam, de az ablakhoz úgy hozzátar-
tozott, mintha a sors örök időkre ebbe a ko-
pott rúmba állította volna. S olyan ke-
serves szorgalommal hajtotta a varrógé-
pet, mintha attól félt volna, hogy valami
reális gyász szakad rá, ha az öltést abba-
hagyja.

Freier János úgy magyarázta nekünk a
dolgát, hogy Juliska kisasszony beteg, a
tüdeje gyöngye s az utca levegője könnyen
megárthatna neki. Nekünk így is jól volt.
Juliska kisasszony idősebb volt nálunk,
a mi részünkre ugy sem volt szerelmi mé-
diúm. Ha beteg, hát beteg. De én azért ti-
tokban szívesen elnéztem Juliska kisas-
szony finom arcát és fekete mély szemét,
amelyből maga a gyász szakadt elő perzse-
lő forrósággal.

Egy napon Freier János lihegve rontott
felém.

— Te, menyasszony a Juliska. Becsület-
uristenemre, valaki elveszi a Juliskát. Egy
vidéki utazó veszi el. Te, mit szólsz hozzá?

Hát bizony ez szenzáció volt. A Juliska
kisasszony, azzal a hallatlan, el nem muló
bánattal, asszony lesz. Istenem, most a
szomorúság boldog lesz. Szinte hihetetlen
volt.

De utóbb a vőlegényt is láttam. Szürke
betétes, ferdesarkú cipőt hordott, sötét
zakkója alatt sárga mellény lángolt, felet-
te violaszín Lavalier-csokor omlott el.
Furesa, nevetséges figura volt, azzal a
félrekapott panama-kalappal, amely alól
vörös hajtinesek kigyóztak elő, s azokkal
az apró szürke szemével, amelyeken szün-
telenül rezegtek a pillák, mint valami el-
romlott kis gépezeten. No, esinos kis vőle-
gény volt.

Fölsompolyogtam Juliska kisasszonyhoz
az emeletre. Látnom kellett ezt az idetó-
vedt, ide nem illő, furesa boldogságot.

— Boldog? kérdeztem vigyorgó, kaján
kamaszareccal.

Juliska kisasszony nem nézett fel a gép
mellől. Csak azt mondta: igen, s egy kis
remegés élt a hangjában. És mosolyogni
ekkor se láttam.

Utóbb megszoktuk a Juliska kisasszony
menyasszonyágát. Megszokta az egész
utca. Alkonyatkor, amikor a szomszédas-
szonyok a ház előtti padokon üldögéltek,
Juliska kisasszonyról s a vőlegényről már
nem is esett több szó. A szenzáció lassan
széjjelfoszott, elszállt, mint a muló orgona-
illat. A szomszédasszonyok sóvárogva,
szemjansen újabb eseményért lihegték.

Az is megjött. Egy este a szerelmes ka-
maszok társasága már gyülekezni kezdett
s a hajadonok is, vállukon könnyű esipke-
kendővel, a kiesi házakból már kibújtak.
Lágy szellő kóborolt a sötét utcákon, hoi
itt, hol ott, mintha eltévedt volna s nem
tudna haza találni.

Freier Jánost vártuk, aki egyre később,
Végre megérkezett. Kikelt ábrázattal,
ijedt szemmel szavak után kapkodott:

Fiúk, megszökött a vőlegény. Elvitte
a Juliska kis pénzét és megszökött. Biztos,
hogy megszökött. Én lelövöm azt a gazem-
bert, meglássátok, én lelövöm.

Aztán halkán, elborult szemében két ha-
talmos könnyeseppel, hozzátette:

— A Juliska beteg, nagyon beteg. A Ju-
liska meg fog halni.

Ösztönszerűen felnéztem az emeleti ab-
lakra, amelynek üvegjén, hosszú idő óta
talán először, kísérteties gyertyaláng fé-
nye hintázott. S egész pontosan láttam az
ablak mögött, hosszú fehér ágyán fekvő,
a csalódott és bánatos Juliska kisasszonyt,
amint szóltanul bucsuzik az élettől, a vő-
legénytől s a boldogságtól. S a négy kócos-
hajú, fekete leány sápitóva áll az ágya
körül és Freier papa még jobban gör-
nyesztí a hátát s a Freier asszonyág sze-
méből még sűrűbben bugyog a könny.

Csakugyan úgy volt. Juliska kisasszony
rövidre rá meghalt. A Freier-család pedig
széjjelszéledt, mintha ez a haláleset köz-
jük csapott volna s szétkergette volna őket
a világ minden tájára. És így történt, hogy
egy napon kinyílt az örökké bezárt ablak.

Ez a régi történet hollywoodi emlékezőse-
met, amint járok a csöndes Kinizsi-utcán
és tekintetem a tompán villogó ablakot
keresi.

Borsodi Lajos.

KÖZGAZDASÁG

A Téglagyári és Építőipari Részvénytársaság
nagybecskereki cég megvette Klein Bernát
téglagyáros gőzüzemre berendezett téglagyá-
rát. Ezen vétellel a nagybecskereki két leg-
nagyobb üzemű és termelő képességű tégla-
gyár, a Stagelschmidt János és József gőz- és
villanyerőre, valamint az említett Klein Ber-
nát tulajdonát képezett gőzüzemre berende-
zett téglagyár, egyesült a Téglagyári és Építő-
ipari Részvénytársaság kezeiben és ezzel a
délvidéki egyik legnagyobb termelőképességű
téglagyarává emelkedett. A Téglagyári és
Építőipari Részvénytársaság alaptőkéjét a kö-
zel jövőben 1.000.000 koronáról 1.500.000 ko-
ronára fogja fölemelni. Az alaptőke fölemel-
ésének pénzügyi része biztosítva van, ameny-
nyiben ennek nagyobb fele már elhelyezést
nyert. Klein Bernát üzleti tevékenységét a
Téglagyári és építőipari részvénytársaság azzal
biztosítja magának, hogy beválasztja az igaz-
gatóság tagjai közé.

Nagybecskerek r. t. város polgármesterétől, mint az országgyűlési képviselőválasztók irni és olvasni tudásának igazolására kijelölt állandó bizottság elnökétől.

2128—1918. kig. szám.

1109—1.1

Hirdetmény.

Az országgyűlési képviselők választásáról szóló 1913. XIV. t. c. 6. §-a értelmében mindazok az irni és olvasni tudók, akik nem is végeztek el az elemi népiskola VI. osztályát vagy ezzel egyenértékű más iskolát, nevezetesen a közép vagy polgári iskola II. osztályát, vagy az iparos és kereskedőtanonciskola III. osztályát, vagy az elemi népiskola IV. osztályán felül az iparos és kereskedőtanonciskola II. osztályát, vagy végül államilag szervezett megfelelő ipari szaktanfolyamot végeztek, választói joggal bírnak, ha a következő különös kellek valamelyikének megfelelnek:

1. akár egy adónemből, akár adónemből együttvéve, legalább 20 kor állami egyenesadóval vannak megróva;

2. iparendély, vagy igazolvány alapján önállóan ipart üznek vagy kereskedést folytatnak, ha legalább egy segédmunkás állandóan alkalmaznak, vagy akár egy adónemből külön legalább 10 kor., akár több adónemből együttvéve legalább 20 kor. egyenes állami adóval vannak megróva.

3. olyan alkalmazottak akik:

a) ipari üzlet, vagy vállalat körében — ideértve a bányászatot, kereskedelmet és iparszerűen folytatott közlekedést is — nem csupán alkalmilag felfogadott napszámosokként vannak alkalmazva, ha vagy iparostanoncok voltak és a tanviszony befejeztével az iparhatóságtól bizonyítványt kaptak, vagy az utolsó 5 évi időtartamon belül akár egyfolytában, akár megszakításokkal legalább 3 éven át ugyanegy ipari munkanemben (szakmában) dolgoztak vagy

b) az őstermelés körében vezetőmunkái vagy felügyelői tennivalók végzésére bármennyi idő óta vannak alkalmazva (ilyenek munkavezetők, bérés gazdák, fővencelerek, magtárosok, főkereszek stb.);

c) az a) és b) pont alá nem esnek, de köz- és magánvizsgálatban ugyanannál a munkaadónál bármely foglalkozás körében legalább 5 év óta vannak állandóan alkalmazva, vagy

4. azok, akik valamely választónak mezei gazdaságában, ipari üzletében vagy vállalatában, mint segítő családtagok működnek (pl. valamely választónak vagy feleségének a gyermeke, rokona vagy örökbefogadott gyermeke, vagy ezek valamelyikének férje, ha a választóval közös háztartásban él);

5. azok, akik katonai vagy esendőri szolgálatban altiszti fokozatot értek el.

Az irni és olvasni tudás igazolása az e célra kijelölt állandó bizottság előtt a városház épületében Giffinger Zsigmond vár. jegyző irodájában történik.

A vizgálatok f. évi február hó 21-én (huszonegy) délelőtt 8—12 óráig és délután 2—6 óráig tartanak meg, ha pedig 100-nál többen jelentkeztek, az esetben a következő napon is tartatik vizgálat.

Vizgára jelentkezhetik a férfinemhez tartozó minden magyar állampolgár, aki 24-ik életévét betöltötte s az elemi iskola VI. osztályának vagy ezzel egyenrangú s fentebb körülírt más iskolának sikeres elvégzését tanúsító iskolai bizonyítványt felmutatni nem tud.

A vizgálatra jelentkezni lehet a városház épület városi kiadóhivatalában személyesen naponként d. e. 8 órától d. u. 2 óráig vagy pedig levél útján f. évi február hó 19-ig délután 2 óráig bezárólag. A jelentkezés alkalmával az életkort születési anyakönyvi kivonattal vagy más közokirattal lehet igazolni.

A vizgálatra bocsátás kérdésében az igazolt adatok alapján az I. fokú közigazgatási hatóság határoz. Határozatával szemben fellebbezésnek nincs helye.

A vizgálat ingyenes.

Irni és olvasni tudását a bizottság előtt kiki saját anyanyelvén igazolhatja.

A fél az irni és olvasni tudás sikeres igazolásáról egyszersmindenkora érvényes bizonyítványt kap. Sikertelen vizsga esetén fellebbezésnek nincs helye, de az illető irni és olvasni tudását még ebben az évben igazolhatja az összeíró küldöttség előtt.

Mindazok, akik vizgálatra jelentkeztek, f. évi február hó 19-én a délutáni órákban és a következő napon tekintsék meg a városháza hirdetési tábláját, ott ki lesz függesztve, hogy a fentebb közölt vizsganapok valamelyikén, milyen sorrendben kell a vizgálóbizottság előtt megjelennie.

Nagybecskerek, 1918. évi február hó 3-án.

Dr. Perisics Zoltán
polgármester.

Nyomatott Ploitz Fer. Pálnál Nagybecskereken.

Hirdetmény.

A TÉGLAGYÁRI és ÉPÍTŐIPARI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

házipitési és házjavítási osztálya a cég városi eladási irodájában (Nagyhid mellett, Linyacski-féle ház)

elfogad teljes kivitelre házfelépítéseket, házfalaktásokat, házkijavítási, tetőcserepezési munkálatokat

Ezen munkálatokról költségvetéseket készít, ezen munkálatokat saját embereivel, saját anyagával elvégzetteti.

Az építési osztály vezetőjévé Delfel Mátyás urat sikerült a Téglagyári és „Építőipari Részvénytársaság“-nak megnyerni, aki úgy írásbeli, mint telefon meghívásra a munkálatok felvételét elvégzi

A városi iroda telefonszáma 67.

Chevra-Kadisa Szentegyet Nagybecskerek.

Közgyűlés.

A nagybecskereki Chevra-Kadisa Szentegyet kedden, f. évi február hó 19-én délután 5 órakor a hitközség tanácstermében

rendes évi közgyűlését

fogja megtartani, melyre az egylet t. e. tagjai ezennel tisztelettel meghívattak.

Napirend:

1. Az előjáróság évi jelentésének és zárszámadásának előterjesztése.
2. A számvizsgáló-bizottság jelentésének felolvasása és a felmentmény megszavazása.
3. Az 1918. évi költségvetés tárgyalása.
4. Új tagok felvétele.
5. A 9 tagú választó-bizottság megválasztása.
6. Alapszabály módosítása.

Nagybecskerek, 1918. évi február hó 12-én.

A Chevra-Kadisa előjárósága:

Löffler Jónas titkár.

Mayer Henrik elnök.

A Nagybecskereki kerületi munkásbiztosító pénztárnál

üresedésben lévő

ápolónői állás

azonnal betöltendő.

Az erre vonatkozó ajánlatok személyesen nyújtandók be a pénztár hivatalos helyiségében, a fizetési igények megjelölésével.

175

Ügyes kifutóleány

azonnali belépésre kerestetik.

Cím a kiadóhivatalban.

A nagyikindai járás főszolgabírójától.
587—1918. szám.

167—32

Pályázati hirdetmény.

A megürült padéi községi jegyzői állásra pályázatot hirdetek. Pályázati kérvényeket fel kell szerezni az 1883-iki I. t. c. 6. §-ában, illetve az 1900. évi XX. t. c. 3. §-ában előírt képesítést, valamint az eddigi működést igazoló okmányokkal és hivatalomnál 1918 február hó 28-ig kell beadni.

Az állás javadalmazása: 2400 korona öregségi fizetés, 5 évenként és 4 ízben ismétlődő 200 korona korpótlék; szabad lakás, megfelelő melléképületekkel, a lakáshoz tartozó kerttel, a magánmunkálatok szabályrendeletileg megállapított díjai; a törvényes háborús segély.

A választás idejét a pályázati idő letelte után fogom kitűzni.

Nagyikinda, 1918. évi február hó 8.

Dr. Baár, főszolgabíró.

Családi házat megvételre keresek.

Feltétel: mintegy négy szobás lakás mellékhelyiségekkel, udvar, konyhakert.

Ajánlatok B. J. százados Váraljai-utca 52. szám címre kéretnek.

Kezdő irodakisasszony azonnali belépésre kerestetik.

Ajánlatok „Kezdő” jellegre a kiadóba kéretnek.

Nyomdásztanonc

legalább két közepiskolát járt elvégzendővel végzett fiú heti fizetéssel azonnali felvételre

lapunk nyomdájában.

Hirdetéseket

julányos árérti közöl a

„Torontál”

pol. napilap kiadóhivatala

Kiadó: Ploitz Fer. Pál.